

Forslaget nu foreligger, kan jeg give det min fulde Tilslutning og beklager kun, at Flertallet i Udvalget ikke har kunnet gaa med dertil. Det vilde have glædet mig, om den sidste ærede Taler kunde have været villig til at støtte det forelagte Forslag i den Form, hvori det nu her ligger paa det høje Tings Bord, men det tør jeg ikke slutte af de Udtalelser, der nys hørtes, ligesom ogsaa den sidste ærede Taler jo udtalte nogle Formodninger om, at det vilde være det samme Standpunkt, der vilde blive indtaget i Aar af Flertallet i dette høje Ting. Jeg er vis paa, at det Beløb, som Lovforslaget gaar ud paa at yde til Oprettelsen af disse Husmandslokker, ikke vil kunne anvendes paa nogen bedre Maade end den, Lovforslaget her peger paa. Jeg er overbevist om, at Lovforslaget vil være i Stand til at imødekomme et Ønske hos den store Arbejderbefolkning rundt omkring paa Landet. Der er en Arbejderbefolkning derude, som fortjener, at man tager Hensyn til den. Jeg er ogsaa glad ved at høre den sidste ærede Taler udtale, at han og hans Meningsfæller ogsaa nære Interesser i denne Retning, hvilket giver Haab om, at man dog til syvende og sidst kunde komme ud over Vanskelighederne og opnaa et Resultat, der virkelig kan blive til Gavn for disse Folk. Vi Landmænd se ikke med stor Glæde paa, at en stor Del af den bedste Arbejdskraft trækker ind til Byerne. Vi ville gerne være med til at gøre noget for at bevare denne Arbejdskraft derude, og naar det er kommet dertil, at man i disse Tider ser Jordværdien synke Aar efter Aar, synes det mig ogsaa at kunne være rimeligt, at man søger for at faa Jorden over paa Hænder, hvor den virkelig vil være rentabel. Naar man nemlig ser, at de store Jordlodder synke i Pris, men at Huse med 1—2—3—4—5 Tønder Land kunne blive ved at bevare den Pris, hvori de have staaet i en lang Aarrække, er det virkelig et Bevis for, at de ere rentable. Dette taler ogsaa for, at de Landarbejdere, der ikke have Jord, bør faa Jord; det vil skabe Tilfredshed. Det har været udtalt i dette Ting, og jeg tror ogsaa, at jeg udtalte det i Fjor, at disse Hjem ville faa en opdragende Betydning, fordi man har gjort den Erfaring, at de Tjenestefolk, man faar fra saadanne Hjem, hvor der er Jord til Huset, netop ere de bedste Tjenestefolk, man kan faa — taget i sin rene Almindelighed —, fordi de ere vant til et Arbejde, som de, der ere opfødte i jordløse Huse, ikke ere vant til. — Man har ment, at

man vilde svække den Arbejdskraft, de store Jordbrugere skulle have, ved at give Arbejderne for megen Jord, og at man derfor kun skulde give dem 1—2, højst 3 Tønder Land. Jeg tror ikke, at der er nogen som helst Fare ved at følge den Anvisning, som dette Lovforslag indeholder. Selv om man ikke skulde faa saa mange Arbejdere, vilde den Arbejdskraft, man faar, være saa meget mere værd. Disse Arbejdere vilde ganske anderledes forstaa, hvad det drejer sig om, da de i de smaa Hjem Dag for Dag erfare, at der skal hænges i, for at man kan udvinde det daglige Brød. Og naar de komme til os andre, forstaa de ogsaa, at det gælder om, at der bliver noget udrettet. Ogsaa fra den Side set er Forslaget meget anbefalelsesværdigt. Jeg beklager derfor meget, at der skulde kunne være nogen Udsigt til, at det i Loven angivne Beløb skulde nedsættes, idet jeg tror, at Staten ikke paa anden Maade vil være i Stand til at faa sine Penge bedre forrentede end den, Lovforslaget her foreslaar.

Jeg beklager ogsaa, at man vil have den Sum, som vedkommende skal skyde ind i saadanne Ejendomme, forhøjet. Det ærede Medlem, der havde Ordet før mig, udtalte, at naar en saadan Mand eller Kvinde ikke i Løbet af de Aar, der vare gaaede forud, vare i Stand til at samle 7—800 Kr., kunde man tvivle om, at de egentlig vare værdige til at faa saadanne Hjem og Jordlodder. Bliver man staaende ved<sup>1</sup> 10, bliver det, idet man takserer Huset til 4,000 Kr., 400 Kr., som de skulle møde med. Men det er ikke tilstrækkeligt, at de akkurat have disse 400 Kr., thi det vilde ikke en Gang være for meget, om de havde 800 Kr. Kræver man, at de absolut skulde have 800 Kr., maa de for at klare sig have 1000—1200 Kr. Det kan ikke nytte, at de begynde helt fra bar Bund.

Med Hensyn til Jordloddernes Størrelse vilde jeg, som jeg allerede har nævnt, oprigtig beklage, om de skulde indskrænkes i den Grad, at Arbejderne i det væsentlige skulde være henviste til at fortjene Udkomsten udenfor. — Jeg kan altsaa i høj Grad anbefale det foreliggende Lovforslag og vil meget haabe, at man kunde komme til et Resultat, fordi der nu er vakt Forhaabninger ude omkring; det var ikke glædeligt, om dette Haab skulde blive skuffet. Og naar man paa den anden Side ser ret efter, er det nok værdt at gøre noget for, at den Ro og Tilfredshed, der er ude omkring i Landbe-